

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra MOD

Citation: Knudsen, Jakob: "Martin Luther", i Knudsen, Jakob: *Martin Luther*, 1915, s. 210.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj09val-shoot-idm139983000555024/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Martin Luther

Det blev jeg nødt til at sige ogsaa offentlig, for jeg kunde jo indsee, at der var en Mængde andre, der havde det lige-saadan og var ved at blive rent forhædede. Men jeg var jo da ogsaa forpligtet til at lade det komme til alle og enhver's Kundskab, at der var ikke andet end Troen og Guds Naade, som frelste Mennesker. Det var jeg jo nødt til at forkynde, naar jeg vidste det, og naar jeg var baade Præst og Lærer ved Universitetet. — Ja, saa var jeg jo ude i det, — jeg kunde aldrig have tænkt, at Folk skulde have taget sig saadan af disse Theses paa Kirkedøren. Da vilde jeg allerhelst have standset, men saa kom Eck og fik fat i mig og tvang mig til at sige alt dette om Paven og Concilierne og om Bøhmerne.»

»Naa, det var I dog vel ikke heit tvungen til,« indskjød Magister Philip.

»Ja — det synes jeg dog, jeg var. Det var maaskee nok noget for min egen Regning, — men Gud havde da ikke imod det. Det er jeg vis nok paa. — Og saadant noget bør dog vel ogsaa siges. Ellers gaar jo Folk og tager efter andet end Guds rene Ord. — Og min gamle Fader har nu altid været slem efter Paven og Præsterne og Munkene og de Vælske; han kunde jo see, hvor de tog os Tyske ved Næsen og snød os for alle vore surt fortjente Skillinger. Det har nok gjort noget; jeg tænkte paa ham i Leipzig, det husker jeg tydelig, og jeg har tænkt meget paa ham i Sommer, mens jeg sad og skrev den Bog til Adelen.«

»Ja, den Bog og de to andre — om det babyloniske Fangenskab og om et Kristenmenneskes Frihed — de har jo nu ogsaa gjort Sagen meget værre.«

»Det kan jeg ikke vide. Bandbullen den var vistnok kommen alligevel. Men saa er det ogsaa det: naar jeg saadan sidder stille Dag efter Dag og skriver og læser, og naar jeg taler — som det er min Pligt og min Bestilling — saa gaar det af sig selv, saa kan jeg sige, snart hvad det skal være, det gjør mig hverken angst eller bange. Men saa kommer saadan en Dag som nu i Morgen — at der skal skee noget stort og usædvanligt, — det kan vende saa underligt op og ned paa mig, saa dét kommer op paa Overfladen, som jeg dog længe har kuunet holde nede — hos mig selv.«

»Ja, I giver mig intet ret Svar paa det, som jeg vil vide,« sagde Magister Philip. »For det i Morgen kunde jo godt undgaaes — eller have været undgaaet; og alt det, I ellers

har oplevet og erfaret hos jer selv i det Indre, det kunde jo ogsaa være skeet og omtalt, uden at der var kommen saadan nogle store Bevægelser og Forandringer ud deraf. — I kunde have snakket derom baade til mig og andre jere Bekjendte. — Hvorfor vil I ikke undgaa det Paastyr — ja, disse store Bevægelser? Kan I ikke sige mig det? — — Elsker I da alle disse Mennesker, som I aldrig har seet og ikke kjender?»

»Det veed jeg ikke. Det gjør jeg vel, sagtens ikke. Men mon jeg alligevel kunde undgaa, at det kom saa vidt omkring, naar jeg ikke vilde forsømme min Pligt, som jeg bliver lønnet for som Lærer ved Universitetet og som Præst her ved Sognekirken i Wittenberg?»

»Jeg troer, I kunde det. Jeg troer, jer gamle Lærer Staupitz baade kunde det og vilde have gjort det.«

»Jamen jeg kan alligevel ikke. For der er vist ogsaa andet med i Spillet end min Pligt — — — I har aldrig været uvis om jer Salighed, Magister Philip — —«

»Jo, det har jeg. Det er, hvad jeg takker jer mest af alle Ting for, Doktor Martinus, at I har forhjulpet mig til den rette Tro paa min Salighed. At naar vi troer paa Jesus Kristus, da har vi ogsaa hans Ord for, at vi er af de Udvalgte Tal.«

»Nej, I har aldrig været uvis om jer Salighed, saalænge jeg har kjendt jer. Det seer ikke saaledes ud. — Hvad jeg kunde sige jer om den Sag, det var jer vel en kjærkommen Oplysning og Bekræftelse, — men I har aldrig — — ja, I har nok kjendt den hellige Augustini forfærdelige Tanker derom, — men I har alligevel ikke — — — Nej, saadan er det ikke at tvivle derom! — — man kan ikke udholde at være uvis om sin Salighed ret længe ad Gangen, — skulde jeg have virkelig tvivlet derom en halv Time igjennem, saa var alle mine Ben i mig brændte til Aske. Det er saa uudholdeligt at tvivle, saaat Troen danner sig straks i os, uden at vi veed deraf. Og hvem der har prøvet at tvivle, han glømmer det aldrig. Hvem kunde glømme, at han havde — blot den korteste Stund — været i en gloende Ovn. Tvivlen kan man reddes fra ved Troen paa Guds Naade i Jesus Kristus, men man glømmer den aldrig, man glømmer aldrig Angsten for Tvivlen. Det kan jeg ikke. Og naar jeg da beder og troer, og dænger Tro paa Tro, — at Troen alene skal gjøre det, og Gjærningerne formaar intet, — da trænger